

Vlaams
Parlement

vergadering **C298**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 27 mei 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de uitwerking van een indenniteitsregeling voor de cultureelerfgoedsector – 3225 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Interministeriële Conferentie voor Cultuur – 3350 (2020-2021)	4
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Vlaamse nominatie voor de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid – 3351 (2020-2021)	8
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Bart Somers, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de open brief van het netwerk cult! met de vraag naar integrale ondersteuning – 3468 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de open brief van het netwerk cult! over de ongerustheid bij de lokale cultuurhuizen – 3523 (2020-2021)	11
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de ventilatiesystemen in de cultuurhuizen in het licht van de coronacrisis – 3506 (2020-2021)	20
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de vraag van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek over het promoten van de Nederlandse taal en cultuur in het buitenland – 3525 (2020-2021)	24

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de uitwerking van een indenniteitsregeling voor de cultureelerfgoedsector – 3225 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): In het regeerakkoord werd de volgende passage opgenomen: "(...) we werken een regeling uit voor internationale bruiklenen die onze musea in staat stelt om zich als volwaardige partner te profileren bij het opzetten van internationale tentoonstellingen, en die een belangrijke hefboom vormt voor de werking en het imago van onze erfgoedsector."

Het gaat hier wel over de moeilijke verstandhouding tussen musea en verzekeraars. Daarom werd in de vorige legislatuur de mogelijke invoering van een klassieke indenniteitsregeling bekeken. Vervolgens werd een stockverzekering naar voren geschoven. De musea waren bereid om dit als een tijdelijke tussenoplossing te aanvaarden in afwachting van een definitieve indenniteitsregeling. Spijtig genoeg bleek dat idee niet levensvatbaar. Er werden geen offertes ingediend door de verzekeringsmaatschappijen.

Eerder al polste ik naar de invoering van een indenniteitsregeling. In antwoord op mijn schriftelijke vraag liet u weten dat een en ander doorkruist werd door het vele werk dat werd veroorzaakt door de coronaepidemie, maar dat de werkzaamheden snel zouden worden opgestart. De werkgroep werd samengesteld en bestond uit leden van de kabinetten Cultuur, Financiën en Begroting en van de beide administraties. Begin december 2020 zou de werkgroep starten.

Minister-president, wat is de laatste stand van zaken van de werkzaamheden van de gemengde werkgroep? Welke inzichten heeft dit verschaft? U liet ook weten de sector in dit kader nog eens te horen. Ik vroeg mij af wat nu hun visie is over een indenniteitsregeling.

Kunt u een tijdlijn meegeven van dit traject, zodat we ongeveer weten wanneer we een antwoord kunnen krijgen op de kernvraag: is de Vlaamse overheid bereid om door middel van een indenniteitsregeling voor inkomende bruiklenen het risico op zich te nemen op schade, verdwijning of vernietiging van het cultuurofgoed tijdens het verblijf in een museum in Vlaanderen en het bijhorende transport?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, de gemengde werkgroep indenniteit, met vertegenwoordigers van mijn kabinet, het kabinet Financiën en Begroting en vertegenwoordigers van de betrokken administraties hebben op vrijdag 21 januari 2021 overlegd. Op basis van de resultaten van dit gesprek werkte mijn kabinet in samenwerking met het Departement Cultuur, Jeugd en Media een ontwerp van decreet uit. Hiervoor hebben we ook intensief samengewerkt met de verzekeringsmakelaar van de Vlaamse Gemeenschap, de Groep Vanbreda. In mei, deze week of ten laatste volgende week dus, zal ik het ontwerp van decreet voor een eerste principiële goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering. Daarna zal ik het ontwerp van decreet voorleggen aan de sector en de bevoegde adviesinstanties.

Het is mijn intentie om zowel het ontwerp van decreet als het uitvoeringsbesluit eind 2021 voor bekrachtiging aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dat is zeer goed nieuws! Dat betekent dat dit dossier echt in een stroomversnelling zit. Ik kijk uit naar de ontwerpen van decreet, die dan ook richting dit parlement zullen gaan. Ik kan mij inbeelden dat de sector wel op voorhand betrokken is geweest en tevreden is met de afgesproken regeling. Kunt u wat meer vertellen over wat juist in het ontwerp van decreet staat? Of is dat momenteel nog onder voorbehoud?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, morgen komt het ontwerp van decreet naar de regering. Ik wil het in eerste lezing eerst aan de regering voorleggen, om het dan eventueel volgende week in deze commissie toe te lichten. 'À la guerre comme à la guerre.'

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): We wachten een hopelijk positieve beslissing van de Vlaamse Regering af, maar bij dezen toch al mijn felicitaties om dit dossier op de rails te krijgen. Het is iets waar heel veel musea en heel de sector heel tevreden over zullen zijn. Wij hebben daar in de vorige legislatuur eerlijk gezegd onze tanden op stukgebeten. Ik ben dus blij dat dit nu een zeer positief gevolg heeft. Dank u wel daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Interministeriële Conferentie voor Cultuur
– 3350 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister-president, via de Interministeriële Conferentie (IMC) voor Cultuur overlegt Vlaanderen met de andere deelstaten, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het federale niveau ongeveer vier keer per jaar over cultuuraangelegenheden die we samen delen. De laatste IMC vond plaats op 17 mei, als ik goed ingelicht ben.

De voorbije weken en maanden zijn in deze commissie verschillende dossiers aan bod gekomen waaromtrent u zich ook geëngageerd hebt om ze aan te kaarten bij de bijeenkomsten van de IMC. Corona is uiteraard een prioritair thema, maar ook de fiscaal aftrekbare giften, de taxshelter, roofofstal en de Belfiuskunstcollectie. En uiteraard komt ook het thema van de sociaal-economische positie van de kunstenaar en cultuurwerker daar aan bod. Wat dat laatste betreft, werd er midden februari een werkgroep opgericht, die om de zes weken samenkomt. U gaf aan dat wat Vlaanderen betreft, het toch essentieel is dat de federale overheid in verband met de sociaal-economische positie van de kunstenaar en de werkzaamheden die daar gebeuren, voldoende afstemt met de gemeenschappen en dat die werkgroep binnen de schoot van de IMC daar toch een garantie voor is.

Als laatste zou u ook het gesprek aangaan met federaal minister Wilmès over de sluiting van de zaal Oude Meesters in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSKB), die ondanks financiële steun van Toerisme Vlaanderen voor het opfrissen van de zaal, het faciliteren van een Bruegel Experience en het installeren van een ontvangstbalie, toch werd gesloten. Dat gesprek zou ook breder gaan, over

hoe de federale musea nauwer kunnen samenwerken met musea van de deelstaten, bijvoorbeeld met betrekking tot de ontsluiting van waardevolle collecties.

Ik heb daarover de volgende vragen. Welke coronagerelateerde punten stonden in de laatste IMC op de agenda? Tot welke concrete inzichten of afspraken ter voorbereiding van het Overlegcomité of over het heropstarten van de cultuursector hebben die geleid?

Zijn er naast coronagerelateerde dossiers ook nog andere dossiers, zoals die die ik zonet heb aangegeven, aan bod gekomen? Wat was daar het resultaat van? Wat zijn de volgende stappen? Welke afspraken zijn er gemaakt?

Kunt u wat meer toelichting geven bij de lopende gesprekken in de werkgroep over het sociaal-economische statuut van de kunstenaar? De federale overheid heeft daar onlangs over gecommuniceerd dat ze het participatieve traject zal opstarten. Werd dat plan van aanpak ook met de deelstaten doorgesproken? Onze Vlaamse spelers, die toch wel heel wat ervaring hebben van op het terrein, zoals Cultuurloket en het Overleg Kunstenorganisaties (oKo), hebben onlangs ook heel wat voorbereidingswerk verricht rond een mogelijke hervorming van het kunstenaarsstatuut. Hoe zal dat voorbereidende werk van die toch wel performante Vlaamse spelers meegenomen worden in dat federale participatieve traject?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: De Interministeriële Conferentie Cultuur kwam inderdaad samen, in een digitale meeting, op maandag 17 mei onder voorzitterschap van collega-minister van de Franse Gemeenschap, mevrouw Linard. De federale minister bevoegd voor de drie federale culturele instellingen was verontschuldigd. Alle andere ministers met een culturele aangelegenheid in hun bevoegdheidspakket waren aanwezig, alsook de federale minister bevoegd van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

Wat waren de coronagerelateerde punten? Het spreekt voor zich dat de coronacrisis en de impact ervan op de cultuursector opnieuw een belangrijk aandeel hadden in de agenda. De follow-up van de coronamaatregelen en het afstemmen van de protocollen wordt nu vormgegeven via een geformaliseerde werkgroep binnen de IMC Cultuur. Er werd een korte stand van zaken geschetst van die werkgroep. Daarnaast werd beslist dat de werkgroep verder gemandateerd wordt om het overleg over de coördinatie van de protocollen te continueren, en ook de uitzonderingsregels voor grote evenementen bij de verschillende deeltentiteiten af te stemmen. Wat betreft de testevenementen werd beslist om de nodige informatie met elkaar uit te wisselen en op de volgende IMC in september een presentatie te geven over de resultaten van de testevenementen aan beide kanten van de taalgrens.

Dan vroeg u of er nog andere dossiers geagendeerd waren. Ja, dat was zo. Het ging om volgende zaken. Er werd een stand van zaken gegeven van de Werkgroep Cultuurbureau. In opdracht van alle entiteiten zal een studie worden gegend die het informatieaanbod en de informatienoden van cultuurorganisaties en kunstenaars in kaart brengt. Er werd ook een stand van zaken gegeven van de Werkgroep socio-economische positie van de cultuurwerkers; daar ga ik zo dadelijk apart op in, omdat dat een aparte vraag was van u. Op vraag van de Franse Gemeenschap werd het statuut van de leden van adviesorganen en hun vergoeding besproken.

Op mijn vraag was er ook een gedachtewisseling over de federale wetgeving op het verenigingswerk. Zoals u weet, is er na de vernietiging van de Bijkluswet al een tijdelijke oplossing voor de sportsector. Voor de sociaal-culturele sector, amateurkunstensector en jeugdsector ligt er een tijdelijke regeling voor: een voorontwerp is op 7 mei door de federale ministerraad goedgekeurd. Gezien de impact van de materie op de gemeenschapsbevoegdheden, is het onze uitdrukkelijke

vraag om ook bij de uitwerking van de finale regelingen voor het verenigingswerk de gemeenschappen en de sectorspecifieke belangenbehartigers en steunpunten nauw te betrekken. Tot slot heb ik ook de situatie van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België aangekaart, in casu de tijdelijke sluiting van de vleugel Oude Meesters.

Dan is er uw vraag over de voortgang van de gesprekken over het kunstenaarsstatuut. Eerst en vooral is het mandaat van de werkgroep verlengd tot eind 2021, aangezien de federale hervorming waarschijnlijk pas dit najaar zal gebeuren. De werkgroep heeft zich in eerste instantie alvast toegelegd op data-aanlevering met betrekking tot de sociaal-economische positie van artistiek werkers, zodat er een totaalbeeld van de situatie mogelijk is. In de vergadering van juni, de volgende vergadering, zal de federale overheid – de kabinetten Vandenbroucke, Dermagne en Clarinval – meer in detail de stand van zaken toelichten over de werkzaamheden en de voorliggende opties. Een eerste toelichting is er ook al geweest in de Commissie Sociale Zaken van het federale parlement.

Wat betreft het participatieve traject met de deelstaten heeft minister Vandenbroucke kort het participatieve traject 'Working in the arts' toegelicht. De federale overheid wil voor verschillende materies sterk inzetten op inspraak en participatieve trajecten. Ik ben van mening dat informatie over ervaringen uit de praktijk zeker kan bijdragen tot het uitwerken van een robuust statuut. En inderdaad, oKo en Cultuurloket hebben ook in zeer grote mate deze praktijkervaringen in hun voorbereidend werk en voorstellen meegenomen. Het voorbereidende werk van oKo en Cultuurloket is gekend bij de federale kabinetten. Wij nemen het alvast ook mee binnen de IMC-werkgroep.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister-president, uw overzicht van wat er besproken is in de laatste IMC, is duidelijk. Uiteraard is er nog wat tijd nodig voor de afstemming van de protocollen en het op elkaar afstemmen van de evenementen die stilaan weer kunnen beginnen als de gezondheidscrisis goed evolueert.

Ik begrijp ook dat in een volgende IMC in september ook de testevenementen en de resultaten ervan verder zullen worden besproken. Is dat niet laat? De zomerperiode zal natuurlijk cruciaal zijn, enerzijds met de heropstart binnen de bestaande protocollen en anderzijds met de testevenementen die nu lopen en waaruit we moeten leren. We moeten die ervaringen en expertise meenemen in de heropstart in het algemeen.

Voor wat betreft de andere onderwerpen die aan bod zijn gekomen is het heel belangrijk dat we blijvend aandacht vragen voor het betrekken van de gemeenschappen, zeker in de federale wetgeving rond het verenigingswerk. Vlaanderen heeft een sterke basis, zowel in het sociaal-cultureel werk, het jeugdwerk als de amateurkunsten. We moeten daar nauw bij betrokken worden.

Ik ben ook blij dat u de problematiek van de KMSKB en van de sluiting van de zaal Oude Meesters hebt aangekaart. Ik hoor dat minister Wilmès verontschuldigd was. Ondertussen hebben we van minister Demir gehoord dat er toch nog een aantal centen die gereserveerd stonden, niet waren uitbetaald, dat er toch een brief naar de directie van het museum is gestuurd waarin wordt aangedrongen om die zaal Oude Meesters zo snel mogelijk opnieuw te openen, dat voorlopig het nog niet uitbetaalde geld on hold staat en dat er in de overeenkomst toch wel een mogelijkheid staat om, indien nodig, het geld terug te vorderen wegens een duidelijk teken dat de goede samenwerking hier op de helling staat. Bent u bereid om ook dit verder op te volgen en minister Demir te steunen in de maatregelen die zij voorziet? We hopen allemaal dat die zaal zo snel mogelijk wordt geopend. Het is

belangrijk dat zowel Vlamingen als buitenlanders die Oude Meesters in hun pracht en glorie in de KMSKB kunnen bewonderen.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dank u wel, mevrouw Coudyser, voor uw interessante vraag. Dank u wel, minister-president, voor uw antwoorden.

We kunnen gelukkig, hopelijk, op de IMC van september stilaan wat meer focussen op de niet-coronagerelateerde onderwerpen. Laat ons dat toch hopen. Er zijn een aantal belangrijke dossiers die samen met het federale niveau moeten worden besproken. Ik denk in eerste instantie aan het dossier van de kunstroof en aan het Belfiusdossier. Dat staat, dacht ik, ook in het regeerakkoord. Ik heb daar in een schriftelijke vraag al eens naar geïnformeerd. U zei toen terecht dat COVID-19 alle energie vroeg. Maar misschien kan er intussen toch al eens een brief worden gestuurd naar de verschillende bevoegde ministers om al een en ander uit te klaren ter voorbereiding van die IMC.

Er is nog een belangrijk dossier: de versoepeling voor de giften. Dat sleept ook al lang aan. We hebben het er in deze commissie al eens over gehad. U liet toen weten dat u bijval kreeg van de andere deelstaten en dat u daarover een schrijven zou richten aan federaal minister Van Peteghem. Hebt u al een antwoord gekregen? Kan dit dan eventueel worden meegenomen naar de IMC van september?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Bedankt, collega Coudyser, voor de interessante vraag. Ik ben blij dat u ook bent ingegaan op het dossier-KMSKB. Ik ben daar ook al enige tijd mee bezig. Ik was erbij toen minister Demir terecht zei dat er mogelijk zelfs centen konden worden teruggevorderd. Die piste wordt bekeken.

Minister-president, ik ben blij dat u die kwestie ook hebt aangekaart. Dan is de vraag wat daar de uitkomst van is. De problematiek rond die federale musea en het wanbeleid dat daar wordt gevoerd gaat natuurlijk verder dan enkel die zaal van de Oude Meesters.

Ik denk bijvoorbeeld aan het Museum Kunst & Geschiedenis in het Jubelpark. Door het knippen in de openingsuren daar is dat museum eigenlijk zo goed als gesloten. Overall zit men daar met problemen, met verouderde infrastructuur, met vochtproblemen. Maar de bottomline is vooral mismanagement. Dat wanbeleid gaat veel verder dan alleen de zaal Oude Meesters. De vraag is dus of u ook die aspecten aangekaart hebt. Bent u breder gegaan dan enkel de casus Oude Meesters? Wat is daaruit gekomen? Was dat antwoord voor u voldoende om weer vertrouwen te hebben in dat federale museabeleid? Anders is er volgens ons – ik zal het uittrenturen blijven zeggen – maar één oplossing, en dat is de splitsing op tafel leggen op het volgende interministeriële comité.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Bedankt voor de bijkomende bedenkingen, collega's.

Mevrouw Coudyser, ik denk dat u gelijk hebt. Wij gaan natuurlijk veel eerder lering trekken uit die testevenementen en dat eventueel toepassen in de protocollen die nu uitgewerkt en op elkaar afgestemd worden. Laat dat een finale afsluiting zijn van heel dat gegeven. Daar gaan we niet op wachten om lering te trekken uit de testevenementen. Dat spreekt voor zich.

Wat de Oude Meesters betreft: de bevoegde minister was niet aanwezig. Ik heb tijdens dat overleg wel aan de federale overheid gevraagd dat we daar toch voor de zomer positie konden innemen. Ik heb de twee mogelijkheden gedaan. Als het gesloten blijft, staat er geen service tegenover de bijdrage die we geleverd hebben. Maar aan de andere kant heb ik ook gesuggereerd dat men ons eens duidelijk uitlegt waar het probleem zit. Ik heb het dan puur over de Oude Meesters. Als het een personeelsprobleem is, kunnen wij misschien wel een creatieve oplossing vinden voor deze zomer.

Maar au fond hebt u natuurlijk gelijk, mijnheer Brusselmans. Het federale museumbeleid, dat hangt daar als een vijfde wiel aan de wagen. Dat is altijd een bijkomende competentie van een minister, naast de hoofdcompetentie. In die zin zit ik op dezelfde golflengte als u, dat musea beter overgedragen worden aan de gemeenschappen. Dat is natuurlijk ietsje moeilijker in Brussel. Ik denk dat daar toch oplossingen voor te bedenken zijn, gaande van cobeheer door de gemeenschappen tot splitsen of weet ik veel wat. In elk geval, bij de federale overheid hangt dat een beetje als een vijfde wiel aan de wagen. Dat is zo'n restbevoegdheid. Dat verdient om beter behandeld te worden.

Mevrouw D'Hose, het is een goede suggestie. Het zijn eigenlijk drie punten, want ik heb nog geen antwoord gekregen op onze brief van de heer Van Peteghem. Ik zal die drie punten inderdaad laten agenderen op de IMC van september.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel aan de collega's voor de bijkomende opmerkingen en aan de minister-president voor het antwoord.

Er zijn heel wat dossiers. Ik denk dat ik in het begin het hele lijstje opgesomd heb waarover we met het federale niveau en met de andere gemeenschappen moeten overleggen en afstemmen. De federale musea, die hier weer aan bod komen, tonen inderdaad aan dat we in dit complexe land toch het best nog eens goed kijken om zoveel mogelijk homogene bevoegdheidspakketten aan het juiste niveau te geven, en voor ons is dat bij de deelstaten. Het cultuurbeleid is een van de eerste zaken die aan de gemeenschappen zijn toegewezen. Laat ons die oefening in de toekomst maar verderzetten, ook al is het soms een moeilijke oefening.

Ik wil nog even terugkomen op de werkgroep van het sociaal-economische statuut van de kunstenaar. Ik hoor dat de federale overheid daar in het najaar echt vooruitgang in wil boeken. Inspraak en participatieve trajecten zijn altijd interessant en nuttig, maar als we echt stappen vooruit willen zetten, zetten we het best ook de expertise in die er is en die uit de sector komt. En ik denk dat Cultuurloket en oKo daar de juiste mensen voor zijn. Het federale niveau is op de hoogte van hun insteken. Ik hoop dat ze hen heel nauw gaan betrekken en dat ze daar snel vooruitgang boeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Vlaamse nominatie voor de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid – 3351 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dit jaar kan Vlaanderen namens ons land een element voordragen voor opname op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel

Erfgoed van de Mensheid van UNESCO. Om voorgedragen te kunnen worden voor de UNESCO-lijst moet het element wel eerst op de Vlaamse Inventaris voor Immaterieel Cultureel Erfgoed staan. Ik schets kort even de te doorlopen procedure. Voor de vaststelling van een intra-Vlaamse selectieprocedure voor deze voordracht won u een advies in van de Vlaamse UNESCO-Commissie. De Vlaamse UNESCO-Commissie pleitte ervoor om naast de UNESCO-criteria ook de kandidaten te toetsen aan de mate waarin Vlaanderen zich ook internationaal kan differentiëren. Ik vind dat een belangrijke invalshoek. Er werd daarvoor ook, zoals geadviseerd, een expertencommissie opgericht. Er was ook een aanbeveling om middelen te voorzien om de betrokken erfgoedgemeenschap zoveel mogelijk te laten begeleiden bij de uitwerking van het dossier.

Eind vorig jaar heeft het departement dan een open oproep georganiseerd. Er kon aan aanvraag ingediend worden tot 15 maart. Daarop zijn acht kandidaturen ontvangen: de Belgische Frietkotcultuur, Kant in Vlaanderen, het telen van grondwitloof, de Historische Lierse Reuzentrein, de Geelse gezinsverpleging en Sint-Dimpnacultus, de Fiartelommegang in Ronse, de Godelieveprocessie in Gistel en tot slot Floraliën in Gent. Zodra de kandidaturen bekend waren, kregen de erfgoedgemeenschappen de kans hun dossier mondeling toe te lichten aan de evaluerende expertencommissie. Die commissie heeft een advies geformuleerd. Op 15 mei is de beslissing gevallen dat Vlaanderen de Geelse gezinsverpleging en de Sint-Dimpnaverering voordraagt als Vlaams cultureel erfgoed voor dat register van goede verzorgingspraktijken van UNESCO voor het jaar 2022.

Ik heb daarover volgende vragen. Kunt u wat meer toelichting geven over de elementen van het advies van de expertencommissie voor de UNESCO-kandidatuur? Wat zijn de belangrijkste elementen die tot de keuze voor de Geelse gezinsverpleging en de Sint-Dimpnaverering hebben geleid? Wat is nu het verdere verloop van de procedure? Wat moet er nu gebeuren om de geselecteerde nominatie effectief te laten opnemen door UNESCO? Welke ondersteuning zullen het departement en professionele erfgoedspelers bieden om de geselecteerde nominatie te begeleiden? Zijn daarvoor financiële middelen voorzien?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: U vraagt het advies toe te lichten. Allereerst wil ik graag, ter inleiding, opmerken dat deze selectie van een Vlaamse nominatie voor UNESCO-voordracht in 2022 niet alleen betrekking heeft op de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed maar ook op het register van goede borgingspraktijken. In tegenstelling tot de lijst, die een wereldwijd overzicht geeft van het immaterieel erfgoed zelf, maakt het register vooral goede praktijken zichtbaar in de omgang met immaterieel erfgoed, zodat die wereldwijd als inspirerend voorbeeld kunnen dienen. Zo staat bijvoorbeeld de Heilig Bloedprocessie van Brugge of de biercultuur op de representatieve lijst, en zijn 'het borgen van de beiaardcultuur' en het 'borgen van volkssporten en -spelen/ludodiversiteit' opgenomen in het register.

Ik heb ervoor gekozen om voor de Vlaamse voordracht in 2022 voor beide UNESCO-lijsten de oproep te lanceren. Zeven van de acht aanvragen waren voor de representatieve lijst, één aanvraag was voor het register van goede borgingspraktijken.

De expertencommissie UNESCO 2003 hield bij het formuleren van haar advies rekening met de twee stappen in de selectieprocedure. Eerst ontving de commissie het door de erfgoedgemeenschap ingediende dossier, vervolgens konden de commissieleden met vertegenwoordigers van de erfgoedgemeenschap in gesprek gaan tijdens het voorziene presentatiemoment. Op basis hiervan formuleerde de commissie dan uiteindelijk een advies, opgebouwd rond de drie gedefinieerde evaluatiecriteria: de mate waarin het dossier kan passen binnen de criteria van de

UNESCO-conventie 2003; de mate van inhoudelijke profilering van Vlaanderen, in functie van een zo rijk mogelijk beeld van wat immaterieel erfgoed in Vlaanderen is; de kwaliteit van het dossier. De kwaliteit hangt af van de mate van gedragenheid binnen de erfgoedgemeenschap, de rijpheid van het dossier en de duurzaamheid van het engagement.

Er moet gezegd worden dat alle erfgoedgemeenschappen met hun voordracht getuigden van een zeer sterke betrokkenheid op en inzet voor hun erfgoed. De professionaliteit waarmee deze gemeenschappen die allemaal aanpakten en de korte tijd waarin ze er, weliswaar ondersteund door professionelen uit de erfgoedsector, in slaagden om de goed onderbouwde kandidaturen in te dienen, verdient absoluut vermelding. Erfgoed leeft! Dat is duidelijk.

Door de experts in de commissie werden uiteindelijk twee dossiers zeker als geschikt voor voordracht bevonden: de Geelse gezinsverpleging en Sint-Dimpnaverering en de Fiertelommegang van Ronse. Deze twee dossiers voldeden beide in hoge mate aan de vooropgestelde evaluatiecriteria. Helaas kan er maar één geselecteerd worden.

Ik volgde het goed onderbouwde advies van de commissie en besliste dan ook om de Geelse gezinsverpleging en Sint-Dimpnaverering bij UNESCO voor te dragen voor het register van goede borgingspraktijken. Dit dossier scoorde sterk op de drie criteria, maar maakte vooral het verschil met criterium 2. Dit element draagt zeker bij aan een sterke inhoudelijke profilering van Vlaanderen en toont hoe rijk en divers het immaterieel erfgoed in Vlaanderen is. Het model van zorg voor psychisch kwetsbaren in gezinsverband is een grote meerwaarde voor de diversiteit van het immaterieel cultureel erfgoed. De UNESCO-voordracht is een uitgelezen kans om deze praktijk internationaal uit te dragen.

De geselecteerde erfgoedgemeenschap zal uitgenodigd worden om samen met mijn departement een stuurgroep samen te stellen, met daarin afgevaardigden uit de relevante betrokkenen bij dit dossier. Deze stuurgroep zal een tiental maanden de tijd hebben om het dossier samen te stellen. UNESCO verwacht dat de voordracht ook ondersteund wordt met audiovisueel materiaal. Ook daar zal de stuurgroep de regie in handen hebben, altijd met zeer sterke betrokkenheid vanuit de gemeenschap zelf, uiteraard. De inleverdatum van het dossier bij UNESCO is eind maart 2022.

Verschillende professionele spelers op het terrein zullen betrokken worden. Uiteraard is er de Werkplaats Immaterieel Erfgoed, die een belangrijke rol zal spelen bij de voorbereiding van dit dossier. Maar ook Histories vzw als landelijke dienstverlener en erfgoedcel k.ERF als regionale dienstverlener worden nauw betrokken. Zij ondersteunden de erfgoedgemeenschap ook bij de voorbereiding van hun kandidatuur voor deze eerste selectieprocedure.

Mijn departement zal alvast de nodige voltijdequivalenten (vte's) inzetten om het dossier te begeleiden. In de eerste bijeenkomsten van de stuurgroep zal met alle betrokkenen bekeken worden wat de kosten zijn en welke ondersteuning de Vlaamse overheid hierin zal bieden. Er zullen middelen worden vrijgemaakt om tussen te komen in de kosten voor een begeleidende film en een Engelse vertaling van het dossier. Een concreet bedrag kan ik daar nu nog niet op plakken. We zullen eerst bekijken wat nodig is om het dossier met succes bij UNESCO voor te dragen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik ben blij te horen dat de acht ingediende kandidaturen sterke dossiers waren, professioneel aangepakt en ook goed begeleid door de professionele erfgoedspelers. Ik begrijp dat de adviescommissie twee dossiers naar voren schoof en dat u ook het advies van die commissie gevolgd bent. Er kan natuurlijk maar één winnen, en er was op basis van criterium 2 dan toch een klein

verschil. Als Vlaanderen kunnen we daarmee dat rijke en heel diverse culturele erfgoedveld in de kijker zetten. We wensen de genomineerde verder heel veel succes. Ik begrijp dat zowel het departement als de professionele erfgoedspelers die bij de selectie betrokken waren, de nodige ondersteuning zullen blijven geven, dus Werkplaats Immaterieel Erfgoed, Histories en de Erfgoedcel.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Naast deze oproep bestaat ook de mogelijkheid om samen met de andere deelentiteiten en Vlaanderen gezamenlijke nominaties voor te dragen rond erfgoed, die meerdere deelregio's gemeenschappelijk hebben met andere landen. Met betrekking tot de UNESCO-kandidatuur gaf u in antwoord op een schriftelijke vraag al mee dat er twee dossiers in de maak zijn, een rond kermiscultuur en een rond het witteren. Uit een Belga-persbericht van 3 mei leid ik af dat België samen met Frankrijk een officiële erkenningsaanvraag rond de fooren kermiscultuur heeft ingediend. Is Vlaanderen betrokken bij die officiële erkenningsaanvraag tussen ons land en Frankrijk rond de fooren kermiscultuur? En wanneer mag de beslissing van UNESCO daarover verwacht worden?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Wij zijn daar inderdaad bij betrokken. Op de timing heb ik momenteel geen zicht. Dat zou ik moeten nagaan. Ik stel voor dat u mij daar een schriftelijke vraag over stelt.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dat zal ik doen. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de open brief van het netwerk cult! met de vraag naar integrale ondersteuning – 3468 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de open brief van het netwerk cult! over de ongerustheid bij de lokale cultuurhuizen – 3523 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Jambon.

Elisabeth Meuleman (Groen): Cult!, het netwerk van lokale cultuurhuizen, trekt nog maar eens aan de alarmbel, minister-president. We hebben dat hier al een aantal keer besproken, maar dit keer is het toch met een niet mis te verstane, duidelijke boodschap. Zij klagen aan dat de lokale cultuurhuizen zich misbegrepen en zelfs genegeerd voelen. Het gaat om maar liefst 168 cultuurhuizen in Vlaanderen en Brussel die een noodsignaal geven. Medewerkers in cultuur- en gemeenschapscentra, maar ook cultuurbeleidscoördinatoren, vrijetijdscoördinatoren en schepenen van Cultuur ondertekenden de open brief. Hun vragen kwamen al aan bod in deze commissie, maar hun boodschap klinkt zo stellig dat we dit opnieuw willen bespreken.

Ze wijzen erop dat er grote nood is aan integrale ondersteuning voor de cultuurhuizen om los van betutteling en toekomstgericht een kwalitatief cultuurbeleid neer

te blijven zetten. Minister-president, hebt u de open brief en de herhaalde verzuchtingen gelezen en onderkent u dat er nog uitdagingen zijn waar de cultuurhuizen mee geconfronteerd worden? Onderkent u de concrete verzuchtingen in de brief, namelijk de vraag om op korte termijn een sterk expertisecentrum uit te bouwen, dat ruimte kan en wil maken voor de brede ondersteuning van het uitgestrekte netwerk van cultuurhuizen, met focus op innovatie en toekomst?

En de tweede verzuchting is: erken en ondersteun de werkvorm 'cultuurhuis' in al haar diversiteit binnen het lokale cultuurbeleid, als cultuurcentrum, gemeenschapscentrum enzovoort. Ondersteun de organisatie van uitwisseling, opleiding en inspiratie. Zet in op monitoring en dataverzameling waar de cultuursector zelf iets aan heeft en die niet verdwijnt tussen algemene cijfers, en waar ook de overheid niet naast kan kijken. Welke van die punten zult u ter harte nemen en wat bent u van plan? Op welke termijn zal dat gebeuren?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): De vraag is eigenlijk al gesteld. Ik ga proberen kort te zijn en aan te sluiten. Ook mijn aandacht trok de brief van cult! en de lokale cultuurhuizen. Cult!, de netwerkorganisatie van de lokale cultuurhuizen, vraagt in een open brief erkenning en ondersteuning van de Vlaamse regering voor de lokale cultuurhuizen. De brief werd ondertekend door maar liefst 168 cultuurhuizen en hun 1000'en cultuurwerkers.

In de open brief benadrukt cult! dat ze als netwerkorganisatie zich had aangeboden bij de Vlaamse regering om mee de coronacrisis te helpen beheren voor het lokaal cultuurbeleid. Minister, u hebt toch ook wel 87 miljoen euro voorzien voor het lokale coronafront. Zij hebben zich op dat moment dan aangeboden. Toch voelen de lokale cultuurhuizen, cultuurmedewerkers en lokale schepenen zich volgens cult! in de steek gelaten door de Vlaamse regering tijdens het beheersen van de crisis. Uiteindelijk beloofde u om het bovenlokaal steunpunt OP/TIL op zeer korte termijn de nodige steunpuntfuncties te geven. Cult! verleende dan haar medewerking aan OP/TIL en rapporteerde op welke domeinen de verschillende vragen van de cultuurhuizen zich situeerden in crisistijd.

De lokale cultuuractoren hadden nood aan richtlijnen, erkenning en steun vanuit de Vlaamse regering, maar uiteindelijk zou de integrale steun die er nodig was, herleid worden tot één deeltje van de opdrachten die OP/TIL heeft gekregen, namelijk de dienstverlening aan gemeentelijke culturele diensten en instellingen, met een bovenlokale en transversale blik. Door het gebrek aan steun die het lokaal cultuurbeleid krijgt, voelen de 168 gemeenschaps- en cultuurcentra zich door de Vlaamse Regering ondergewaardeerd, onderschat en miskend.

Ook collega Meuleman verwees naar de open brief. Daarin vraagt de sector vier specifieke zaken die het lokaal cultuurbeleid ten goede zou komen. Ten eerste vragen ze een sterk expertisecentrum, ten tweede erkenning en ondersteuning voor de werkvorm 'cultuurhuis', ten derde ondersteuning van de organisatie van uitwisseling, opleiding en inspiratie, en ten vierde vragen ze dat de Vlaamse Regering inzet op monitoring en dataverzameling. Dat laatste, die dataverzameling, hebben we in de commissie al heel vaak als pijnpunt naar voren geschoven.

Is er sindsdien al overleg geweest naar aanleiding van de open brief?

Hoe zult u antwoorden op de frustraties van de lokale cultuurhuizen?

Op welke manier gaat u proberen om toch meer ondersteuning te geven aan de lokale cultuurhuizen? Bent u bijvoorbeeld bereid meer richtlijnen te geven aan de lokale besturen voor de aanpak van de coronacrisis op vlak van lokaal cultuurbeleid? Ik weet wel dat u zult antwoorden dat u vertrouwen hebt in de autonomie

van de lokale besturen, maar ik heb al meer dan eens in de commissie gezegd dat dit toch wel een pijnpunt is gebleken, zoals ik voorspeld had.

En, vier, zult u ingaan op de vier vragen uit de open brief van cult!?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Segers, ik wil vooraf zeggen dat het niet is omdat u iedere keer met dezelfde dingen komt dat het daarom een pijnpunt is. Ik krijg van de lokale besturen helemaal niet de feedback dat het een pijnpunt zou zijn. Maar goed, dat zal uw appreciatie zijn.

Mevrouw Meuleman, ik ben me ervan bewust dat lokale cultuurhuizen vandaag met heel wat uitdagingen geconfronteerd worden. Het lokaal cultuurbeleid behoort echter sinds 2016 integraal tot de lokale bevoegdheden. Daarvoor worden de nodige middelen via het Gemeentefonds ter beschikking gesteld van die lokale overheden. Vanuit dat gegeven volg ik het lokale cultuurbeleid met veel interesse, maar met enige gezonde afstand vanwege het respect voor de lokale autonomie. De behoefte tot herpositionering van de sector in het huidige, evoluerende landschap is mij niet onbekend. Het netwerk cult! is als belangenbehartiger van de lokale gemeenschappen de organisatie bij uitstek om deze problematiek op te nemen. De aansluiting die lokale cultuurhuizen kunnen vinden bij het Vlaamse cultuurbeleid situeert zich volledig in de bovenlokale culturele ruimte. De Vlaamse overheid stelt zich graag op als partner vanuit interesse en betrokkenheid, evenwel binnen de geschetste krijtlijnen van de lokale autonomie, maar met oog voor bovenlokale samenwerking en ontwikkeling.

Onderken ik de verzuchtingen? En zal ik ingaan op de vier vragen? Ik ga nu in op de vier vragen.

Vanuit de Vlaamse overheid zal op korte termijn niet ingezet worden op een apart expertisecentrum vermits dit tot de autonomie van het lokale cultuurbeleid behoort. Het netwerk cult! promoot, steunt, verdedigt en verbindt als autonome belangenbehartiger de cultuurhuizen in hun diversiteit en dynamiek, en zoekt, in een veranderende maatschappelijke context, samen met leden en partners naar gerichte oplossingen voor collectieve uitdagingen. Het netwerk cult! informeert, adviseert, stimuleert en inspireert dus de lokale cultuurhuizen. Vanuit die positie kan zij als belangenbehartiger deze herpositionering in het landschap begeleiden.

De werkvorm 'cultuurhuis' kent momenteel geen plaats in het Vlaamse cultuurbeleid. Noch in het Kunstendecreet, noch in het Bovenlokaal Cultuurdecreet wordt deze werkvorm gedefinieerd. Ik meen te begrijpen dat cult! onder de werkvorm 'cultuurhuis' de lokale cultuur- en gemeenschapscentra definieert. Deze behoren echter tot de autonomie van het lokale cultuurbeleid. Het lokaal cultuurbeleid behoort – ik herhaal – sinds 2016 integraal tot de lokale bevoegdheden waarvoor de nodige middelen via het Gemeentefonds ter beschikking worden gesteld van die lokale overheden.

De derde vraag was om de organisatie van uitwisseling, opleiding en inspiratie te ondersteunen. Ook dit behoort – nogmaals – tot de autonomie van het lokale cultuurbeleid. Het lokaal cultuurbeleid behoort sinds 2016 integraal tot de lokale bevoegdheden, met de middelen die daarvoor zijn voorzien.

En dan de vraag om in te zetten op monitoring en dataverzameling. Begin dit jaar heb ik het afsprakenkader voor onderzoek tussen mijn administratie en de steunpunten Socius, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed (FARO), Kunstenpunt, Circuscentrum en OP/TIL goedgekeurd. Hierin worden de samenwerking en taakverdeling rond beleidsrelevant cultuuronderzoek vastgelegd. Daarbij neemt de administratie de coördinatie op en staat ook in voor het beheer, de verwerking en

uitwisseling van de data die ze zelf vanuit haar decretale opdrachten verzamelt. De steunpunten staan in voor het verzamelen, verwerken en uitwisselen van beleidsrelevante data uit andere bestaande databronnen, die niet door het departement worden beheerd, en voor de opmaak van landschapstekeningen.

Mevrouw Segers, heb ik al overleg gehad met cult!? Ik sta steeds open voor overleg. Iedereen mag altijd langskomen. Mijn kabinet heeft een heel open lijn met de sector. Voorafgaand aan de open brief vond er reeds een overleg plaats met cult!. Het netwerk cult! heeft daar haar noden kenbaar gemaakt. Mijn kabinet heeft antwoorden gegeven, die natuurlijk in dezelfde lijn liggen als deze die ik u hier vandaag geef. Er werd ook meer duiding gegeven rond de plannen voor de uitbreiding van de taakstelling van OP/TIL. Het netwerk cult! en OP/TIL zijn op aangeven van mijn kabinet ook gaan samenzitten hierover. Het netwerk cult! legt zich klaarblijkelijk niet neer bij mijn visie. Dat is in een democratie haar goede recht. Als antwoord op haar brief zal mijn kabinet ook volgende week opnieuw met cult! Samenzitten, maar we gaan onze visie echt niet wijzigen. Ik kan alleen begrip opbrengen voor de frustraties van cult! en ik wil gerust ook de lokale besturen op hun verantwoordelijkheden wijzen. Maar dat kan elk van u hier ook doen, bij al uw partijgenoten die deel uitmaken van de lokale besturen.

Mevrouw Meuleman, u vroeg welke van de verzuchtingen van cult! we ter harte zullen nemen. Mijn antwoorden lijken me vrij duidelijk. Het lokale cultuurbeleid behoort integraal tot de lokale bevoegdheden. Mijn beweegruimte is dus vrij beperkt. Zoals reeds eerder gesteld, lopen er momenteel gesprekken met OP/TIL rond een beperkte opdracht in de ondersteuning van lokale culturele actoren, door hen te stimuleren tot bovenlokale en transversale samenwerking.

Momenteel worden letterlijk de laatste puntjes op de i gezet voor een addendum bij de lopende beheersovereenkomst met OP/TIL, waarbij er ook middelen zullen worden overgedragen vanuit het departement richting het steunpunt. Het proces om tot dat addendum te komen, heeft iets meer tijd genomen dan aanvankelijk gedacht. Dat komt ook doordat we die gesprekken voeren met het grootste respect voor de visie en missie van het steunpunt. Maar ik ben hoopvol dat de raad van bestuur van OP/TIL vandaag de definitieve teksten zal afronden.

Daarnaast ben ik van mening dat ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) een grotere rol zou kunnen opnemen in de ondersteuning van het lokale cultuurbeleid. Ik denk dat de VVSG rond dit beleidsthema zeker een grotere rol kan opnemen. OP/TIL zou wel een sterker partnerschap met de VVSG kunnen opzetten, dat gericht is op uitwisseling, om op die manier ook de nodige expertise bij de VVSG aan te reiken.

Dit is waarschijnlijk een thema waarover we moeten 'agree to disagree'. Dat zal nog wel een aantal keren terugkomen, maar het zou niet goed zijn als we het over alle thema's altijd eens waren.

Elisabeth Meuleman (Groen): Bedankt, minister-president. Ik ben inderdaad ook graag positief ingesteld. Als ik dan toch iets moet proberen te zoeken dat ik apprecieer in uw antwoord, dan is het de duidelijkheid. U draait niet rond de pot, maar zegt waar het op staat.

Voor de rest vind ik het antwoord heel teleurstellend, en eigenlijk ook vrij onwezenlijk. We worden hier geregeld met open brieven geconfronteerd. Er zijn dan een aantal ondertekenaars, maar hier hebben we een open brief die 168 culturele centra, schepenen enzovoort mee hebben ondertekend, die dus onderschrijven wat er in die brief staat, en dat is echt wel een roep naar een stukje erkenning vanuit Vlaanderen voor dat lokale cultuurbeleid en ook naar ondersteuning. Ze uiten echt wel de nood aan en de vraag naar een steunpunt. Ik begrijp niet wat daartegen kan zijn.

Ik heb de vorige discussies nog eens herlezen, want dat is ook altijd een stokpaardje geweest van mijn collega Staf Pelckmans. Er werd dan verweten dat dat betuttelend zou zijn of dat het een bemoeienis van Vlaanderen met zich zou meebrengen en dat we dat niet willen, maar zo zien ze dat zelf niet. Ze vragen bottom-up, van onderen uit, om hen te ondersteunen en om hun expertise te bundelen. Misschien werd dat vroeger ooit geassocieerd met de mufte zaaltjes of het lokale, maar men wil daar een innovatieve, dynamische ruimte van maken. Men probeert daar inderdaad lokale noden en vragen te verzoenen met de gesubsidieerde culturele projecten, die we toch ook voor een stuk Vlaanderenbreed willen laten doorstromen.

Die cultuurhuizen zijn het grootste podium van Vlaanderen, want daar worden de meeste mensen tewerkgesteld, in die zin dat zij kunstenaars de mogelijkheid geven om hun werk te tonen. Zij zijn degenen die dat doen en die dat verspreiden. Er is echt een vraag naar expertise-uitwisseling, maar men heeft op dit moment geen plaats, want bij OP/TIL is de voorwaarde dat er toch altijd een transversaal en bovenlokaal luik is voorzien aan die ondersteuning. Dan begrijp ik niet waarom het antwoord zo fors 'neen' is en waarom er niet toch een mogelijkheid kan worden gezocht om aan die vraag te voldoen.

Uw antwoord is duidelijk en u lijkt onvermurwbaar. Ik begrijp niet goed waarom. Kunt u toelichten waarom u daar zo tegen bent? Ik zou u willen vragen om toch nog in gesprek te gaan en te kijken of er niet ergens een oplossing of een middenweg – als u geen apart steunpunt wilt, dan toch een uitbreiding van de opdracht van OP/TIL, maar dan substantieel en zonder die voorwaarden die daar nu aan gekoppeld zijn – kan worden voorzien om tot die ondersteuning te komen, waar nood aan is en waar Vlaanderen volgens mij beter van zal worden, omdat we cultuur gaan krijgen die verspreid en bij heel veel mensen terechtkomt, op een innovatieve en goede manier.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): We agree to disagree. Dit blijkt al sinds wij samen het cultuurbeleid opvolgen zoals u het vormgeeft. Als u een signaal krijgt van 168 cultuurhuizen én de schepenen én de personeelsleden – dat gaat over meer dan de helft van de 300 Vlaamse gemeenten en daarom breng ik deze vraag naar hier – dan moet u die verzuchtingen gebruiken als een kans om het cultuurbeleid beter vorm te geven. Het is immers zo dat de meeste mensen cultuur beleven op het lokale niveau, bij lokale amateurtoneelgezelschappen enzovoort. Dat lokale cultuurbeleid is ongelofelijk belangrijk voor de cultuurbeleving van de Vlamingen. Daarom raad ik u aan te luisteren. U zegt: 'Oké, ik zal er nog eens mee afspreken, maar toch ga ik mijn visie niet bijstellen.' Ik vind dat heel jammer. Wij kunnen er allemaal uit leren om het cultuurbeleid in Vlaanderen en de cultuurbeleving van de Vlamingen te verbeteren.

Over de pijnpunten die ik aanbreng, zegt u dat het niet is omdat ik ze aansnij dat ze ook reëel zijn. Ik ben wel niet de enige die bijvoorbeeld over dataverzameling vragen stelt. Daarover worden ook door leden van de meerderheid vragen gesteld. Ook de vraag over een noodfonds dat de gemeenten cultureel een omkadering kan bieden heb ik niet alleen gesteld. Mijn oproep, minister, is: pak die pijnpunten aan, zeker de dataverzameling. In onze huidige samenleving is dataverzameling meer dan ooit zo belangrijk. We zouden dat als een extra opdracht kunnen geven aan OP/TIL.

Maar ik denk dat wij breed moeten kijken. Kunstenpunt heeft bijvoorbeeld een ongelofelijke dataset. Misschien kan er tussen Kunstenpunt en OP/TIL een samenwerking op touw gezet worden, om ook op lokaal niveau aan dataverzameling te doen. Mijn oproep is heel concreet: kijk daar toch eens naar. Dan kunnen wij de cultuurbelening voor alle Vlamingen verbeteren.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Om te beginnen zeg ik: I agree to agree. Dat is mijn duidelijke mening. Ik merk in die brief een aantal zaken. Ten eerste is dat de vraag tot erkenning en respect. Ik denk dat hier niemand in heel deze commissie niet eindeloos respect heeft voor het werk dat effectief op de vloer van de lokale cultuurhuizen wordt verricht. Ik ben ervan overtuigd dat dat respect ook bij de minister-president aanwezig is. Het is niet omdat je geen apart expertisecentrum wilt, dat je geen respect en erkenning hebt voor wat er lokaal gebeurt.

Ten tweede denk ik dat wij soms toch wel eens moeten terugkijken naar de historie van een en ander. Ter voorbereiding van die vraag heb ik een en ander opgezocht. In 2008 is door minister Schauvliege de beslissing genomen om Locus af te bouwen. Dat is 13 jaar geleden. Toen al was de visie van de Vlaamse Regering om de autonomie van de gemeenten te respecteren en geen keizer-koster te gaan spelen door het opvolgen van Vlaamse beleidsvoorstellen te belonen met geld. In 2016 hebben wij de inkanteling gehad van de middelen voor lokaal cultuurbeleid in het Gemeentefonds.

Die inkanteling is heel correct gebeurd, met de juiste retour naar de steden en gemeenten. Dan was er in 2018 de afslanking van de provincies, en in 2019 de oprichting van OP/TIL. De Vlaamse Regering kiest dus sinds 2008 voor een bepaald pad waarin volop wordt gekozen voor lokale autonomie en volop wordt ingezet op het bovenlokale en het regionale – het regionale, met de recente beslissing van minister Somers over de regiovorming. Op basis van die verschillende elementen, die dan samenkomen, is beslist OP/TIL op te richten als bovenlokaal steunpunt omdat ook de lokale dynamiek veel meer richting de regio's gaat en richting de samenwerking. Daarom willen we het hele cultuurbeleid op dat niveau aligneren. OP/TIL is uiteindelijk het expertisecentrum op het vlak van bovenlokaal beleid.

En dan hoor ik de vraag om een apart expertisecentrum. Dat gaat volledig in tegen de historie die al in 2008 is gestart. Het gaat ook in tegen de hele historie van de bovenbouw waarin we niet meer X, Y en Z willen, maar waarin we meer willen centraliseren en de krachten bundelen. Als je dan met een apart expertisecentrum begint, stap je weer af van de integrale visie om krachten te bundelen. Integendeel, je sluit je op in een apart expertisecentrum. Ik vind dus de zaken die naar voren worden geschoven niet de juiste weg.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose, kunt u afronden?

Stephanie D'Hose (Open Vld): Mevrouw Meuleman, het is een belangrijk punt. Meestal ben ik zeer kort. Ik zou nu toch graag eens de mogelijkheden van oplossing willen schetsen. Ik denk dat terugkeren op stappen niet de juiste manier is ...

De voorzitter: Dan moet u zelf een vraag om uitleg indienen, mevrouw D'Hose. U hebt de kans gehad. Ik probeer voor iedereen gelijk te doen.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dan stel ik de oplossingen voor, mevrouw Meuleman. Allez kom, ik ben altijd de eerste die kort is en zich tot de essentie beperkt.

De voorzitter: Als u ze kort kunt voorstellen ...

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dan stel ik voor dat er wordt gekeken naar de beheersovereenkomst van OP/TIL. Dat OP/TIL, in plaats van daar een apart verhaal rond te bouwen, wat meer oog heeft voor de lokale noden – die er zijn. Ik ben er zeker van dat dit mogelijk is. Ik ben zeker voor een bundeling van efficiëntie, een bundeling van krachten.

Mevrouw Segers heeft gelijk: de opbouw van data is een heel goede zaak. Maar waarom kijken we dan niet naar onze eigen lokale monitoring, die is opgebouwd binnen het departement? Waarom daar weer iets nieuws voor installeren? We

hebben de lokale monitoringtool net opgericht. Er is daarrond een evaluatie bezig. Laat ons bekijken wat die evaluatie oplevert.

Ten slotte, collega's, laat ons vooral de bestaande instrumenten bekijken en optimaliseren.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik zal proberen het beknopt te houden.

Collega's, de open brief van cult! is inderdaad ondertekend door 34 cultuurcentra, door ambtenaren en door een aantal mensen die op rust zijn, maar toch hun mening gaven, en door een aantal particulieren. Hun bezorgdheden zijn terecht, daarover gaat het niet. Maar het is A of het is B. Wij hebben er duidelijk voor gekozen dat wij de lokale besturen zullen ondersteunen. Je kunt niet zeggen dat de lokale besturen niet ondersteund worden vanuit de Vlaamse Regering. Integendeel! Ook in deze coronatijd! Maar als jullie nu zeggen dat de klok moet worden teruggedraaid, dan zeggen jullie eigenlijk dat er minder geld naar de gemeenten moet gaan en dat we in Vlaanderen meer geld zullen stoppen in die overkoepelende organisaties. Dat is de consequentie, maar daar ben ik geen voorstander van. Het is zoals mevrouw D'Hose heeft gezegd: al van bij toenmalig minister Bourgeois wordt aan de lokale besturen meer armslag en meer verantwoordelijkheid gegeven. We zien hen als gelijke partner.

Ik heb ook nog gesproken met de voorganger, de Vlaamse Vereniging van Cultuurcentra (VVC). Toen wij de transitie maakten naar meer autonomie en naar meer geld voor de lokale besturen en meer zeggenschap, zei de woordvoerder letterlijk dat hij de lokale besturen niet vertrouwde. Ja, dat is natuurlijk een ander uitgangspunt. Dat is voor rekening van die persoon. Ik denk niet dat we dat moeten veralgemenen.

Maar ik zie ook wel mogelijkheden. We zien inderdaad dat er een opening is om bij OP/TIL de beheersovereenkomst wat ruimer te maken, zodat ze daar een aantal zorgen meer op zich nemen. Langs de andere kant zie ik ook de ondersteuning vanuit de VVSG, die volgens mij ook veel beter kan.

Men heeft het over cultuurhuizen, maar cultuurhuizen zijn voor mij meer dan de cultuur- en gemeenschapscentra. Voor mij is een bibliotheek ook een cultuurhuis. Voor mij is het museum in die gemeente of die stad ook een cultuurhuis. Het zijn die regionale samenwerkingsverbanden, het regionale gegeven, zoals nu ook gezegd is met de regiovorming, waar heel wat steden en gemeenten al in vervat zitten. En die kunnen heel wat zaken teweegbrengen, lokaal en regionaal. Dat is enorm belangrijk. Ik geloof daar ook in. Maar om dan weer eens de discussie te openen van zoveel jaar terug ... Ofwel zeggen jullie dat het er bovenop moet komen, ofwel zeg je: minder geld voor de gemeenten, Vlaanderen gaat nu meer doen. Dat is niet de juiste evolutie. We willen de gemeenten en steden net meer gaan dynamiseren, zodat die werkelijk meer op zich nemen. Maar als jullie zeggen dat ze in die gemeente of die stad te weinig doen, dan ligt dat ook aan het lokale bestuur en moet dat daar ook aangekaart worden.

Dat er meer kan via die regionale samenwerkingsverbanden, daar geloof ik heel sterk in. Maar dat is een samengaan van diverse actoren, niet enkel cultuur- of gemeenschapscentra. Dat wou ik toch even meegeven. Het ligt in de lijn van wat wij in de vorige Vlaamse Regering ook hebben beslist. Ik denk dat we dat pad moeten blijven bewandelen. We moeten geen paniekvoetbal spelen en plots iets anders gaan doen.

Trouwens, de vraag van cult! is eigenlijk om van hen een expertisecentrum te maken en het geld aan hen te geven. Dat is wat cult! eigenlijk zegt. Dat is geen kritiek op cult!, dat heel veel waardevol werk doet. Maar dat betekent nog een

expertisecentrum erbij, terwijl het volgens mij ook via andere wegen kan worden bewandeld.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ook de CD&V-fractie is het volledig eens met het antwoord van de minister-president. Lokale overheden en onze cultuurhuizen doen fantastische dingen, daar niet van. Het lokale cultuurbeleid is eigenlijk een veelvoud van de investeringen die Vlaanderen zelf doet. Zonder al die lokale initiatieven zou er dus ook maar weinig cultuurbeleid zijn in Vlaanderen. We moeten dat zeker appreciëren. Maar zij doen dat ook vanuit een autonomie en met een eigen verantwoordelijkheid. En het is mij toch een beetje onduidelijk waarom je, om expertise uit te wisselen, een heel centrum zou moeten hebben, dat Vlaanderen zou moeten gaan betalen. Dat kan perfect binnen cult! zelf en binnen de VVSG. Dat zijn ledenorganisaties die zelf bepalen welke steun zij bieden aan hun leden.

Waar wij dus vooral op aandringen, is een correct samenwerkingsakkoord met OP/TIL. En laten we wel wezen, dat hoeft voor ons ook geen Locus 3.0 te worden. Ik wil over die geschiedenis toch even een correctie meegeven, collega D'Hose, want de geschiedenis heeft ook haar rechten. Die fusie tussen Locus en Bibnet, daar zat op zich geen minister tussen. Die hebben dat zelf beslist. Noch minister Schauvliege, noch minister Gatz heeft daar beslissingen genomen. Zij hebben dat zelf beslist.

Laten we inzetten op een goede samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en OP/TIL, laten we vooral hopen dat de lokale besturen ook na de coronacrisis extra zullen investeren in cultuur. Ik denk dat we daar ook naar moeten kijken. De coronafrustraties lopen overall hoog op, maar we kunnen dat ook niet constant gaan gebruiken om richting Vlaanderen te kijken. Iedereen heeft zijn verantwoordelijkheid. Het is misschien wat straf uitgedrukt – en dat is niet echt mijn gewoonte –, maar ik vind niet dat we bij elke open brief altijd op alles moeten ingaan. Dat is ook geen beleid voeren. Je moet op een bepaald moment keuzes maken. Die zijn gemaakt. En daar gaan we nu mee door. Wij steunen dus de minister-president hierin.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Eerst en vooral, dank aan de collega's van de meerderheid om met zoveel vuur en passie de uitgezette lijnen – niet door mij, maar al veel eerder – te onderschrijven.

Mevrouw Segers en mevrouw Meuleman, ik zou u toch aanraden de lijst van de ondertekenaars eens goed te bekijken. Daar leren wij toch ook iets uit. Slechts 34 cultuurhuizen ondertekenen. Er zijn slechts 5 schepenen die ondertekenen. De bewering dat heel de sector achter de open brief staat, moet toch met een korreltje zout worden genomen.

Waarom ben ik er zo tegen, mevrouw Meuleman? Ik heb het al gezegd. Er gaat enorm veel geld via het Gemeentefonds naar de gemeenten om aan lokaal cultuurbeleid te doen. Dat onderscheidt ons: ik heb vertrouwen in de lokale autonomie, ik heb vertrouwen in de visie van de lokale besturen om hun cultuurbeleid én sportbeleid én jeugdbeleid én seniorenbeleid zelf uit te werken. Zij zijn het beste geplaatst om te weten wat lokaal mogelijk is.

Ik zal nog spreken met de mensen van cult!, maar wij hebben onze beleidslijn en ik ga daar ook duidelijk over zijn met de mensen van cult!. Mevrouw Segers, u zegt dat lokaal cultuurbeleid belangrijk is. Dat zal wel zijn! Het is inderdaad de plaats waar mensen eerst met cultuur in aanraking komen. Daarom gaat er ook zoveel geld naar de lokale besturen.

Wat de dataverzameling betreft, wijs ik op de lokale vrijetijdsmonitor en de participatieserver. Die bezorgen ons gegevens. Daarbij heb je dan nog het afsprakenkaderonderzoek dat net een goede samenwerking tussen de steunpunten hierover verzekert. Wij hebben hiervoor dus al een afsprakenkader gerealiseerd.

Dan waren er nog vragen over het noodfonds om toch maar te weten te komen waarvoor dat is ingezet. Ik ben in overleg met minister Somers om analyses te maken op basis van analyses uit de BBC van het Agentschap Binnenlands Bestuur om daar een idee van te krijgen. Ik ga er niet mee akkoord dat het niet ingaan op de open brief van cult! zou betekenen dat ik geen respect zou hebben voor het lokale cultuurbeleid. Dat is veel te kort door de bocht. Ik koester daarvoor enorm veel respect en daarom laat ik er enorm veel middelen naartoe gaan. Maar mijn respect gaat gepaard met respect voor de lokale autonomie en de competentie van onze lokale bestuurders.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voor mij blijft het onduidelijk en onbegrijpelijk. Ik begrijp dat keuzes uit het verleden en het respect voor de autonomie van de lokale besturen niet plots worden omgekeerd. Maar dat staat niet haaks op de vraag om uit te zoeken hoe ondersteuning, expertise-uitwisseling, modernisering, innovatie kunnen doorstromen en gebundeld en verspreid worden onder de lokale cultuursentra. Daar is duidelijk nood aan. Dat blijkt uit de cultuurhuizen, die met de open brief hun nek uitsteken en gesteund worden door een aantal mensen. Voor mij is dat wel een duidelijk signaal. Er kan een oplossing en een compromis gezocht worden. Laat ons bijvoorbeeld kijken wat mogelijk is binnen OP/TIL. Hopelijk kan er toch tegemoet gekomen worden aan wensen en vragen die er zijn. Dat betekent niet dat wij de klok weer volledig moeten terugdraaien. Ik hoop toch dat er geluisterd wordt naar de bezorgdheden en naar een middenweg in plaats van een botte afwijzing.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, collega's en minister-president.

We zitten echt wel op één lijn in onze appreciatie voor wat er gebeurt op lokaal niveau inzake cultuur. Het is voor Vlamingen de eerste stap om de weg te vinden naar cultuur. Dat is ongelooflijk belangrijk. We moeten dat niveau vanuit Vlaanderen maximaal ondersteunen. Ik denk dat er in die open brief een aantal terechte bekommernissen stonden. We kunnen nu nog discussiëren over wie heeft ondertekend en wie niet, maar als er zo'n signaal komt, moet het worden aangegrepen om de ondersteuning vanuit Vlaanderen van het lokale cultuurbeleid te verbeteren.

Mijnheer Meremans, voor mij zijn dat geen communicerende vaten. U zegt dat we het zullen weghalen uit het lokale cultuurniveau en naar Vlaanderen brengen. Neen, we moeten meer doen voor cultuur, zowel op lokaal niveau als op Vlaams niveau.

U verwees ook naar de bibs. Ik heb daar ook een vraag over klaar. We zien daar ook zaken gebeuren die niet goed zijn. Dat heeft alles te maken met het feit dat Vlaanderen het lokale niveau loslaat. We laten dat los. De verplichting van de oormerking van de middelen, de verplichting voor de bibs: we laten dat los en daar zien we nu de gevolgen van. Dat is hoe ik die noodkreet begrijp.

Ten gronde nu, wat betreft de vier vragen van OP/TIL. Zeker met betrekking tot de vraag over de dataverzameling, minister-president, sluit ik me aan bij mevrouw Meuleman: laat ons uitzoeken hoe we dat kunnen verbeteren. Ik pleit helemaal niet voor een nieuwe manier om nieuwe data te verzamelen, collega D'Hose. Er is inderdaad de lokale monitor Kunstenpunt, die momenteel veel werk verricht. We moeten aan tafel zitten met OP/TIL en Kunstenpunt om te bekijken hoe we die dataverzameling kunnen optimaliseren. Meten is weten: het is een cliché, maar een goede dataverzameling is nodig. Minister-president, ik zou daar de deuren niet sluiten. U moet bekijken wat u vanuit uw beleid kunt doen om dat alvast te verbeteren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de ventilatiesystemen in de cultuurhuizen in het licht van de coronacrisis – 3506 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Tijdens de begrotingsbesprekingen van 26 november 2020 wierp ik de oproep van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) op om van ventilatie een beleidsprioriteit te maken bij infrastructuurprojecten. De SERV noemde het een goedkope, 'no regret'-maatregel om de binnenluchtkwaliteit te verbeteren en de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

Ik heb het verslag van die commissie nog eens bekeken. Minister-president, u stelde: "De administratie heeft alle gebouwverantwoordelijken van de cultuur- en de jeugd-infrastructuur geïnformeerd over het belang van goede ventilatie. Maximale luchtverversing kan onder meer door het aanpassen van de instellingen van de HVAC-installaties (heating, ventilation and air conditioning). Het Facilitair Bedrijf zou de opdracht moeten krijgen om bij elke bouw of verbouwing van Vlaams patrimonium een goede verluchting aan te leggen. Zeker bij verbouwingen zijn dat echter geen goedkope ingrepen."

In de hoorzitting over culturele testevenementen viel te horen dat goede ventilatie inderdaad de oplossing bij uitstek is om besmettingsgevaar in te dijken in de cultuurhuizen. Uit de analyse van de luchtkwaliteit in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) bleek dat het ventilatiesysteem in de halfgevolle zaal het besmettingsrisico in het theater verwaarloosbaar maakte. Straffer nog: de lucht in het theater blijkt gezonder dan de Brusselse buitenlucht. Een goede luchtkwaliteit in de cultuurhuizen kan dus garant staan voor het beperken van het aantal besmettingen. Ik was onder de indruk van de becijfering van de KVS. Dat was echt straf. Michaël De Cock liet weten dat dit geldt voor alle cultuurzalen in Vlaanderen die over een goede ventilatie beschikken. Ik heb daarom de suggestie gedaan om binnen de beleidsprioriteiten van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) te bekijken wat men kan doen voor zalen die minder goede systemen hebben.

Ik heb gezien dat mevrouw Gennez hierover al een schriftelijke vraag heeft gesteld. Zij heeft specifiek gesteld dat niet is voorzien in een budget voor de aankoop van CO₂-meters, maar dat er in het FoCI wel sectorale investeringssubsidies zitten en dat vanuit de relancemaatregelen een bijkomend budget van 3,5 miljoen euro is gekomen.

Minister, volgens mij is KVS een goede leerling, want dit is een schitterend huis. Hebt u er zicht op hoe het zit met de ventilatie in de andere cultuurhuizen?

Ziet u het zitten op dat vlak een versnelling te realiseren? Tijdens de hoorzitting is de terechte opmerking gemaakt dat die dossiers na de aanvraag wel een zekere doorlooptijd hebben. Het is moeilijk het besmettingsrisico op korte termijn te verkleinen.

Sinds 2007 kunnen organisaties met bovenlokale culturele infrastructuur een aanvraag voor de sectorale investeringssubsidies indienen. Daar zijn beleidsprioriteiten voor, maar volgens mij moeten die binnenkort worden vernieuwd. Zult u hier rekening mee houden en de beleidsprioriteiten eventueel aanpassen?

Tijdens de hoorzitting is een systeem voor labels voor covidproof gebouwen aan bod gekomen. Aangezien de luchtkwaliteit in onze cultuurhuizen blijkaar heel

gemakkelijk te controleren valt, zou op die manier kunnen worden voorzien in een intelligenter en fijnmazigere heropening. Hoe staat u hiertegenover?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, er bestaat geen overzicht van de staat van de ventilatiesystemen en de luchtkwaliteit in de cultuurhuizen die geen eigendom van de Vlaamse Gemeenschap zijn of waarvan de Vlaamse Gemeenschap het eigenaarsonderhoud niet op zich neemt. Ik heb in mijn beleidsnota wel aangekondigd werk te willen maken van een inventaris van de culturele infrastructuur. We moeten nog beslissen hoe ver we daar precies in gaan en welke informatie hierin kan worden opgenomen zonder de betrokken organisaties te veel rapporteringslast te bezorgen. Gezien de toestand waarin we ons bevinden, is het ook in het belang van de cultuurhuizen dat dit punt hierin wordt opgenomen.

Het huidige besluit van de Vlaamse Regering betreffende de investeringssubsidies voor bovenlokale cultuur- en jeuginfrastructuur biedt de mogelijkheid in te gaan op projecten die hierop inzetten. Mijn administratie werkt aan een nieuw besluit van de Vlaamse Regering dat, na afloop van het huidige, in 2022 zal ingaan. Hierin wordt nagegaan hoe we de actuele infrastructuurnoden het best beantwoorden. De reguliere middelen en de relancemiddelen bieden samen opportuniteiten om meerdere projecten te ondersteunen. Het ligt in dezelfde lijn de ventilatie hierin op te nemen.

Aanpassingen van de technische installaties zijn vaak projecten met een lange doorlooptijd. We moeten dan ook opletten met het al te voortvarend opleggen van nieuwe normen aan een reeds zwaar getroffen sector. We weten dat die ingrepen enige voorbereidingstijd vergen en dikwijls in een ruimer verbouwingsproject worden opgenomen. De subsidies waarvan sprake is, zijn dan ook voornamelijk gericht op de ondersteuning van de structurele aanpassingen die het systeem toekomstbestendig maken. Dit vormt een belangrijke stap in het werken aan een duurzame infrastructuur.

Dit is ook de positie die ik in het Overlegcomité altijd heb ingenomen. Sommigen hebben erop aangedrongen de zalen enkel dan te laten openen. Dat dit in elke verbouwing of in elk nieuwbouwproject moet worden opgenomen, lijkt me zo klaar als pompwater, maar als we nu stellen dat we de gebouwen zullen sluiten die binnen drie maanden niet aan de norm van 900 parts per million (ppm) CO₂ voldoen, zullen niet enkel de cultuursector, maar ook het onderwijs en het jeugdwerk een gigantisch probleem hebben. Ik ben er wel van overtuigd dat we hier een prioriteit van moeten maken, maar het opleggen van al te strenge normen op al te korte termijn zou tot veel chaos leiden.

Hoewel door middel van dit subsidie-instrument tal van investeringsmiddelen voor ventilatievoorzieningen zijn verleend, is niet voorzien in een afzonderlijke rapportering over het aantal specifieke projecten inzake ventilatie of monitoring van CO₂. Er zijn verschillende mogelijke maatregelen die bijdragen tot de ventilatie en de monitoring van de luchtkwaliteit in een gebouw. Doorgaans zitten die maatregelen vervat in projecten als de vernieuwing van gebouwbeheersystemen, de vervanging van de klassieke verwarmingssystemen door HVAC-systemen of de vernieuwing van de bestaande luchtgroepen. Ook de plaatsing van specifieke sensoren en de uitvoering van studies over de dimensionering van de installatie en de haalbaarheid van de werken kunnen worden ondersteund. Ik verwijs hiervoor graag naar de website van het Departement Cultuur, Jeugd en Media, waarop de administratie jaarlijks een lijst van de gesubsidieerde renovatie- en nieuwbouwprojecten ter beschikking stelt.

Om een dergelijk label aan covidproof gebouwen toe te kennen, is alleszins enige omzichtigheid nodig. Dit mag ook niet als een vrijgeleide gelden. Zeker tijdens de pandemie kan het aanbrengen van een label een vals gevoel van veiligheid creëren. De ventilatie van het gebouw labelen, is immers geen gelijkstelling aan een covidveilige omgeving. Die veiligheid vereist, zoals het door de Vlaamse overheid ontwikkelde

COVID Infrastructure Risk Model (CIRM) heeft aangetoond, veel meer aandachtspunten. Het is een samengaan van heel wat diverse maatregelen om de veiligheid van de infrastructuur te waarborgen waar, naast ventilatie, ook de eventdynamiek, de capaciteit, het seatingplan, het hygiëneplan en allerhande beheersmaatregelen integraal deel van uit maken. Ik sta dan ook niet zomaar te springen om enkel op basis van de luchtkwaliteit labels aan gebouwen toe te kennen.

We weten dat er in Vlaanderen nog heel wat werk is. Ik denk dan aan de plaatselijke parochiezalens, waar heel veel sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden, de kerkgebouwen en de lokalen van plaatselijke verenigingen die niet over ventilatiesystemen beschikken. De lokale besturen kunnen wel al een inventaris opstellen van de gebouwen waar nog werk aan de winkel is.

We moeten hier zeker op inzetten, maar we mogen ons niet vastrijden door op heel korte termijn heel stringente normen op te leggen. Dat hierop moet worden ingezet, is voor mij echter zo klaar als pompwater.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik denk dat u een heel heldere lijn hebt. Ik ben het daar absoluut mee eens. We moeten nu naar de toekomst kijken en het de facto mogelijk maken dat de cultuurhuizen in functie van een dergelijke beleidslijn een aanvraag kunnen indienen.

Het ambetante is natuurlijk dat we niet weten wat de ventilatienorm in de andere huizen is. Net daarom is de inventaris zeer belangrijk. Nu het FoCI in het departement is ingekanteld, zou de informatiedoorstroming een beetje vlotter moeten gaan. Hebt u er al zicht op wanneer we ongeveer de timing in verband met die inventaris zullen kennen? Meten is weten. Indien deze ingrepen in veel cultuurhuizen niet nodig zouden zijn, moeten we het ook niet doen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, we hebben vorige week een interessante hoorzitting gehouden. We hebben het overzicht van de Nederlandse testevents gekregen en we hebben KVS gehoord. Ik heb in de gemeenteraad van Leuven onmiddellijk een mondelinge vraag ingediend om te horen hoe het daar zit.

Het is een interessant thema, maar ik vind het raar dat minister Weyts in het protocol wil opleggen dat de fitnesscentra met CO₂-meters moeten werken en dat ze gesloten moeten blijven indien de ventilatie niet in orde is. Ook aan de kappers en de aan de horeca worden allerlei zaken opgelegd. De vraag is of dit ook verplicht zal worden voor de cultuurhuizen en het onderwijs. De Vlaamse overheid is bevoegd voor de grotere huizen en de scholen. Ik ben geen specialist, maar er komen in de exitstrategie veel regeltjes op ons af en dit is meer dan dat. Die ventilatie is allicht een blijver. We kunnen daar niet van de ene op de andere dag goed in investeren.

Minister-president, kunt u nog even duiden voor wie de CO₂-meters al dan niet worden verplicht? Het zou raar zijn dit aan de privésector op te leggen en voor onze eigen publieke gebouwen, waar we zelf verantwoordelijk voor zijn en waar bovendien meer volk tegelijkertijd binnenkomt, minder streng te zijn. Het is gewoon een algemene vraag die ik me stel, want al die maatregelen om de pandemie te bestrijden en de exit te begeleiden, zijn moeilijk te volgen voor een Vlaams Volksvertegenwoordiger die geen lid van de commissie Welzijn is. Misschien kunt u dit wat verduidelijken.

En als we dan toch naar een nieuwe overeenkomst met het FoCI gaan, kunnen we het daar alleszins opnemen als een nieuw element binnen het FoCI. Dat hebt u daarjuist misschien ook al gezegd. Maar daar staan we zeker achter.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank aan de minister-president voor het antwoord en vooral ook aan collega D'Hose voor de heel interessante vraag.

Ik denk dat voor de pandemie niemand had beseft hoe belangrijk ventilatie en een beleid omtrent ventilatie zijn. Dat is nu misschien een van de goede zaken van corona, dat we ons daar nu allemaal heel hard van bewust zijn. Ik denk ook, zoals collega Brouwers aangeeft, dat dit wellicht een blijver zal zijn op alle beleidsdomeinen, of het nu gaat over de parochiezalen, de scholen of de cultuurhuizen. Dat moet voor de Vlaamse Regering sowieso een beleidsprioriteit worden op alle terreinen.

U geeft terecht aan, minister-president, dat u niet te veel normen gaat opleggen, al te snel, op korte termijn en al te streng. Maar we zijn het er wel allemaal over eens dat we daar werk van moeten maken, ook postcorona. We geven vanuit Vooruit dus graag onze steun om binnen de vroegere FoCi-middelen – nu is er 3,5 miljoen euro extra voorzien vanuit de relancemiddelen, wat zeer goed is – daar te blijven op continueren, zodat we er in alle beleidsterreinen werk van kunnen maken.

De vraag van collega Brouwers naar de meters lijkt mij ook heel belangrijk voor de korte termijn, en ook de vraag van collega D'Hose om die meting te doen. Dat lijken mij twee belangrijke zaken om nu al op korte termijn op te lossen. Alle steun daarvoor.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik wil die vraag ook nog eens kracht bijzetten. Het was heel duidelijk, vanuit de hoorzitting van vorige week, over wat virologisch nu geweten is, maar ook daarvoor al, hoe belangrijk de luchtkwaliteit en dus de ventilatie zijn op publieke plaatsen voor het indijken van de epidemie, of toekomstige epidemieën of andere ziekteverspreiding. Daar was inderdaad wel al wat bewustzijn rond, maar corona heeft dat enorm versneld. Wat we zeker niet mogen doen, is een soort struisvogelpolitiek voeren, waarbij we zeggen: 'Er zal heel veel niet in orde zijn. Als we beginnen te meten, gaan we beseffen dat er veel niet in orde is. Dus misschien moeten we niet te snel alles beginnen te meten, want dan weten we het niet en dan kunnen evenementen misschien toch nog allemaal doorgaan, ook in parochiezalen enzovoort.' Dat is wat we niet mogen doen.

Het lokale cultuurbeleid behoort volledig tot de autonomie van steden en gemeenten, en dus zou het nuttig zijn dat die steden en gemeenten echt gaan sensibiliseren en dat Vlaanderen die steden en gemeenten aanmoedigt om te gaan sensibiliseren en ervoor zorgt dat er gemeten wordt. Er zijn niet altijd complexe ventilatiesystemen nodig. Soms kan het ook helpen om de vensters van de parochiezaal open te zetten om voor luchtverversing te zorgen. En dat kun je dan wel al met een CO₂-meter detecteren.

We moeten aan de basis beginnen. Er moet een plan op lange termijn zijn. Iedereen beseft dat je niet van vandaag op morgen alle zalen kunt uitrusten met ventilatie. Maar sensibilisering rond het belang daarvan en van open ramen en van CO₂-metingen moet wel echt nog verspreid worden. Die oproep wou ik nog doen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Hier is het duidelijk een voorbeeld van 'agree to agree', in tegenstelling tot de vorige vraag.

Mevrouw Meuleman, ik heb voor alle duidelijkheid niet gezegd dat we niet gaan meten, omdat we anders gaan zien dat we voor een berg werk staan. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd: laten we meten, maar laten we de norm niet te rap laten leiden tot sluiting van de zaak. Dat is een groot verschil. Meten is weten, om te weten voor welke investering we staan en hoe we dat nu het verstandigst

kunnen aanpakken. Ik ben ervan overtuigd dat we, als we vandaag zouden gaan meten in de brede sector van gebouwen die voor publieke activiteiten gebruikt worden, we voor een enorme uitdaging staan. In ons Vlaanderen zal dat misschien nog ietsje beter meevallen dan in het zuiden van het land als we dat gaan doen, maar we staan daar voor een uitdaging.

We moeten het zeker meten. We moeten het zeker in kaart brengen. Met al te strenge normen waardoor er niets meer kan doorgaan als niet een bepaald ppm-niveau (parts per million) wordt gehaald, komen we in de problemen.

Ik hoor dat vandaag CO₂-meters verplicht worden in fitnesscentra en in de horeca. Voor de rest worden er normen opgelegd: 900 tot 1200 ppm. Om die normen te meten moet je natuurlijk ook een CO₂-meter hebben. Ik heb mij laten zeggen, maar ik weet niet of dat waar is, dat een CO₂-meter een investering is van 50 euro. Alles is in dezen zeer relatief. Dat is, denk ik, voor geen enkele instantie of organisatie een onoverkomelijke kost.

We zijn nu via FoCI bezig met een inventaris, mevrouw D'Hose. Dat zijn de gebouwen waarover wij het beheer hebben. Dat zal niet over alle cultuurgebouwen gaan. We moeten naar een ruimere sensibilisering en inventarisatie.

Ik voel dat we allemaal op eenzelfde manier naar die problematiek kijken. Dat is goed.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Voorzitter, ik heb hier niet veel aan toe te voegen. Dit wordt zeker vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de vraag van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek over het promoten van de Nederlandse taal en cultuur in het buitenland – 3525 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek (IVN) trekt nog maar eens aan de alarmbel. De vereniging is zeer bezorgd dat het Nederlands als taal en cultuur door de Vlaamse en Nederlandse overheid onvoldoende wordt ingezet in de internationale context als 'soft power'. Dat woord wordt vandaag veel gebruikt, maar het is terecht. Macht uit zich op heel veel fronten, onder andere via taal.

Uit onderzoek van de IVN blijkt dat het ontwikkelen van kennis van de Nederlandse taal en cultuur in het buitenland goed is voor diplomatie, handel, toerisme, communicatie en wetenschap. Wanneer het Nederlands aan belang verliest in de wereld, verliezen wij, Vlaanderen en Nederland, ook, zowel cultureel als economisch.

De IVN benadrukt dat de Nederlandstalige overheden, in vergelijking met andere landen die hun taal internationaal promoten, veel te weinig investeren in de promotie van de Nederlandse taal over de grenzen heen. Zo investeren Nederland en Vlaanderen samen maar 7,5 eurocent per hoofd van de bevolking in het uitdragen van hun taal en cultuur, terwijl dit in andere landen zoals Portugal en Duitsland respectievelijk 2,8 euro en 5,3 euro is. Door meer te investeren in de promotie van

de Nederlandse taal en cultuur moet de positie van het Nederlands internationaal versterkt worden. Op die manier wordt er ook geïnvesteerd in culturele zichtbaarheid, kennisuitwisseling en verankering.

De neerlandistiek wordt op tweehonderd universiteiten en hogescholen wereldwijd door docenten, studenten, vertalers en onderzoekers onderzocht en onderwezen. Ze vormen een informeel diplomatiek netwerk. Dit krachtige netwerk wordt volgens de IVN momenteel dus bedreigd wanneer Vlaanderen en Nederland niet langer genoeg willen investeren.

Daarom vraagt de IVN investeringen op vier domeinen. Ten eerste moet er volgens IVN geïnvesteerd worden in menskracht, via gastleerstoelen, lectoren en taalassistenten. Ten tweede moet er geïnvesteerd worden in professionaliteit via studenten- en docentencursussen. Ten derde moeten het netwerk en de verankering verbeterd worden via de bevordering van contacten tussen de universiteiten en investeringen in internationale projecten. Ten vierde moet er geïnvesteerd worden in jong en nieuw talent bij de internationale neerlandistiek.

Minister-president, hebt u voor of na kennisneming van de open brief van de IVN al contact gehad met hen omtrent de promotie van de Nederlandse taal en cultuur in het buitenland? Zo ja, wat was de uitkomst van dit overleg?

Plant u acties om meer dan vandaag te doen om de Nederlandse taal en cultuur op internationaal vlak te promoten?

Hebt u hieromtrent al overleg gehad met de Nederlandse regering? Bent u bereid om meer middelen vrij te maken om meer structurele actie te ondernemen voor de internationale promotie van de Nederlandse taal en cultuur? Die liggen ons toch allen heel na aan het hart.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Heb ik al contact gehad met de IVN? De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek vertegenwoordigt als belangenorganisatie de academici die zich bezighouden met neerlandistiek in de brede zin van het woord en die werken bij onderwijsinstellingen, universiteiten of andere instellingen over heel de wereld. Voor haar werking als organisatie ontvangt IVN steun van de Nederlandse Taalunie (NTU). De IVN pleit inderdaad voor extra investeringen in de neerlandistiek, omwille van de soft power en de economische return die het oplevert voor de Lage Landen. Ze heeft haar oproep van enkele jaren geleden recent herhaald en zij bepleit dat Vlaanderen en Nederland 3,2 miljoen euro extra zouden investeren in de internationale neerlandistiek.

IVN lichtte deze vraag al eerder toe aan mijn kabinet. Bij gelegenheid wil ik graag met IVN het gesprek hierover voortzetten. Ik deel hun zorg en bekommernis om de internationale neerlandistiek. Het staat ook uitdrukkelijk opgenomen in ons regeerakkoord en ik heb al bij verschillende parlementaire vragen kunnen toelichten welke stappen we zetten binnen het kader van de NTU.

Maar naast de analyse is er natuurlijk ook de keuze van oplossingen. Dan is het voorstel van een investering van 3,2 miljoen euro een zeer hoog bedrag. Het voorstel van de IVN voorziet dat van de 3,2 miljoen euro jaarlijks 2 miljoen euro zou gaan naar het aanwerven van 40 beginnende docenten. Zelfs los van het bedrag is het de vraag of dit een opportune actie is, wetende dat opleidingen steeds hun financiering moeten kunnen vinden binnen de reguliere financieringskanalen van het onderwijs in een bepaald land.

Welke actie zal ik ondernemen? Zoals gezegd, binnen de NTU heb ik de vraag neergelegd in 2020 om te kijken wat we kunnen doen om de internationale

neerlandistiek te versterken en een bepaalde dalende trend te keren. Die vraag kreeg ook steun van de Nederlandse collega. De NTU heeft eerst een interne evaluatie gemaakt van haar bestaande ondersteuningsinstrumenten voor de internationale neerlandistiek. Die instrumenten zijn gericht op vier aspecten: ondersteuning van 'leerders', professionalisering van lesgevers en onderzoekers, uitbouw van internationale netwerken, en versterking van professionaliteit en duurzaamheid van afdelingen Nederlands. De algemeen secretaris gaf daarbij aan dat de bijdrage van de Taalunie aan de opleidingen Nederlands buiten het Nederlandse taalgebied aanvullend is. Lokaal personeel vormt de ruggengraat.

Uit onderzoek van de Taalunie is inderdaad gebleken, zoals u ook al zegt, dat er 7,5 cent per Nederlandstalige wordt uitgegeven aan ondersteuning van het onderwijs van onze taal buiten het taalgebied. De buitenlandse overheden, universiteiten en onderwijsinstellingen financieren dit onderwijs nagenoeg volledig. Met de middelen van de Taalunie is het onmogelijk om voor lange tijd docenten uit te zenden, wel om bestaande afdelingen extra te ondersteunen en noodhulp te bieden als er zich grote problemen voordoen.

In het Comité van Ministers van december 2020 heeft de algemeen secretaris haar voorstellen toegelicht hoe de NTU versterkt beleid gaat voeren rond de neerlandistiek intra muros en de neerlandistiek extra muros, en hoe we ze beiden ook kunnen versterken door ze meer te verbinden. Met intra muros bedoelen wij de status van het vak Nederlands in Vlaanderen en Nederland.

Het toekomstperspectief gaat uit van vier punten: menskracht om het potentieel voor Vlaanderen en Nederland te verzilveren en minder kwetsbaar te worden voor bijvoorbeeld bezuinigingen binnen een universiteit; programma's die het internationaal cultuurbeleid van Nederland en Vlaanderen versterken; samenwerking tussen de internationale neerlandistiek en de neerlandistiek in het taalgebied, in nationale en internationale wetenschappelijke samenwerkingsverbanden; een aantrekkelijke studie neerlandistiek in het buitenland, onder andere door extra aanbod van cursussen, eventueel online cursussen, en stageplaatsen in het taalgebied.

De NTU zal ook een nieuw digitaal platform inzetten in de ondersteuning: het platform 'mijnNederlands', dat begin september van dit jaar zal worden gelanceerd. De coronapandemie en het wegvallen van een aantal fysieke activiteiten maakten het mogelijk om een digitale inhaalslag te maken. Het platform zal een echt netwerk creëren, dat tegelijk werkt als professionaliseringsplatform, leermiddelenplatform en leerdersplatform.

De gedane investeringen vanuit de Taalunie – dat gaat dan over materialen en opleidingsmodules – kunnen meer renderen, doordat ze worden hergebruikt. Binnen het recurrente budget van de Nederlandse Taalunie voor het aandachtsgebied Internationale Neerlandistiek, om en bij de 2,1 miljoen euro, worden dus nieuwe klemtonen gelegd. Daarnaast lichtte de algemeen secretaris tijdens het afgelopen Comité van Ministers ook toe hoe een eenmalige extra impuls de neerlandistiek buiten het taalgebied op een duurzame manier kan versterken. Ze deed daarvoor een aantal voorstellen.

Vanuit de Nederlandse overheid werd daarvoor in 2021 eenmalig een bedrag van 400.000 euro vrijgemaakt. Het algemeen secretariaat van de Taalunie en de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek werken nu samen een aantal concrete projecten uit voor die extra Nederlandse middelen. Op korte termijn wil ik een eenmalige projectmatige ondersteuning overwegen, op basis van het voorstel dat de Nederlandse Taalunie nu heel concreet uitwerkt, inclusief de bijhorende financiële vraag, alvorens ik daarover een beslissing kan nemen.

Vervolgens vroeg u of we overleg gehad hebben met de Nederlandse regering. De internationale neerlandistiek is een onderwerp dat op de agenda stond van de

afgelopen drie vergaderingen van het Comité van Ministers van de Taalunie, in januari, juni en december 2020, en zal ook tijdens de volgende bijeenkomst op 28 juni opnieuw aan bod komen.

De Nederlandse Taalunie versterkt dus haar beleid binnen de bestaande budgetten en we kijken op korte termijn mogelijk naar nog een eenmalige extra investering, zoals ik daarnet al heb gezegd.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel voor uw hoopgevende antwoord, minister-president.

Onze liefde voor onze taal, dat gaat niet alleen over de liefde van het hart en onze cultuur, maar dat is ook gewoon een economische kwestie. Het Nederlands is, als je het wereldwijd bekijkt, economisch een heel belangrijke troef van ons land. We moeten daar dus absoluut op blijven inzetten. En u weet dat u daar in mij een medestander voor hebt.

Maar we blijven natuurlijk zitten met het schrijnende verschil tussen de 7,5 euro-cent die wij vanuit Vlaanderen investeren in Nederlands versus de 5,3 euro per Duitse onderdaan die geïnvesteerd wordt in het internationaal promoten van het Duits. Er is daar dus nog veel te doen. Nu, we lossen dat ook wel heel goed op, zoals u ook aangaf in uw antwoord, door vanuit het onderwijs zelf ook heel veel te doen. Maar het is belangrijk dat we zowel intra muros als extra muros de Nederlandse taal blijven ondersteunen.

Het plan dat de IVN nu heeft opgelegd en haar vier vragen zijn heel terecht en heel goed doordacht. Ik ben zeer verheugd te horen, minister-president, dat u bereid bent om te kijken naar een projectmatige bijkomende ondersteuning voor de realisatie van die plannen. De steun vanuit onze fractie hebt u.

Ook dat platform Mijn Nederlands, dat nu binnen de Taalunie met de eigen middelen wordt opgezet, is een heel goed initiatief. We hebben in het onderwijs een jaar geleden de directe switch gemaakt naar alles digitaal, met heel veel voordelen. We moeten daar postcorona zeker op blijven inzetten. De Taalunie doet dat nu met eigen middelen. We gaan ze moeten versterken.

Ik heb deze ochtend ook nog een vraag gesteld aan uw collega Weyts, minister van Onderwijs, over de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO), die de hogeschoolopleidingen accrediteert. Ik zie daar een verwijdering. Er is de voorbije legislatuur wel degelijk een afbouw ingezet van die Vlaams-Nederlandse samenwerking. We vinden dat zeer betreurenswaardig. De Commissie Cultureel Verdrag is opgeheven. Er zijn besparingen bij de Taalunie en bij deBuren. BVN, het Beste van Vlaanderen en Nederland op tv, is stopgezet. Ik wil niet zien gebeuren dat we ook nog eens de opleidingen neerlandistiek afbouwen. Voor ons is die samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland gewoon supercruciaal. Want Vlaanderen alleen is te klein. We moet zaken in een Europees en wereldwijd perspectief samen blijven doen met Nederland.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Segers, bedankt voor uw repliek. Ik ben ook heel nauw betrokken bij de Vlaams-Nederlandse samenwerking. U somt dat lijstje op. Maar BVN werd gewoon niet meer gebruikt – ik zeg niet totaal niet. De middelen via laptop en internet werden zoveel meer gebruikt dat het sop de kool niet meer waard was. Op de andere vlakken klopt het wat u zegt en moeten we hier en daar zeker tandjes bij steken.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dat van BVN was een andere vraag, een andere technologie. Ik vind dat voor het aanbod van het Nederlands in het buitenland, bijvoorbeeld voor mensen die overwinteren in Spanje, een televisieaanbod van Vlaanderen en Nederland zeker relevant blijft. Dat is los van deze vraag.

Ik ben blij dat u de bekommernissen meeneemt. U moet als minister-president werk maken van de versterking van de band tussen Vlaanderen en Nederland, of het nu gaat over de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie of over de A-opleiding neerlandistiek.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.